

MEDI AMBIENT ■ SEGONS UN ESTUDI DE L'IRTA

Les zones humides ajuden a mantenir el delta de l'Ebre

El projecte conclou que els aiguamolls són capaços de retenir els sediments i lluitar contra l'enfonsament de l'espai natural

PER SILVIA FORNÓS

Les zones humides del delta de l'Ebre connectades amb el riu o el mar mostren una major capacitat per afrontar el perill d'inundació. Aquesta és una de les principals conclusions del projecte 'Desenvolupament de tècniques per compensar la subsidència i pujada del nivell del mar a les costes i als aiguamolls del delta de l'Ebre', realitzat pel Programa d'Ecosistemes Aquàtics de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA) entre els anys 2009 i 2011.

Entre els ambients que mostren aquesta característica hi ha els aiguamolls del Garxal, a la desembocadura de l'Ebre, o els de la badia del Fangar, que pel fet d'estar a prop d'ambients fluvials o marins registren un creixement vertical del sòl suficient per fer front al risc d'inundació ocasionat per la subsidència i l'increment del nivell del mar.

Segons el coordinador del Programa d'Ecosistemes Aquàtics, Carles Ibáñez, «l'objectiu de la investigació era recopilar tot tipus de dades referents a la situació actual d'aquestes zones per poder contribuir al desenvolupament de tècniques que reduïxin els efectes del canvi climàtic al delta de l'Ebre».

Zones experimentals

Per portar a terme la investigació l'IRTA va crear aiguamolls

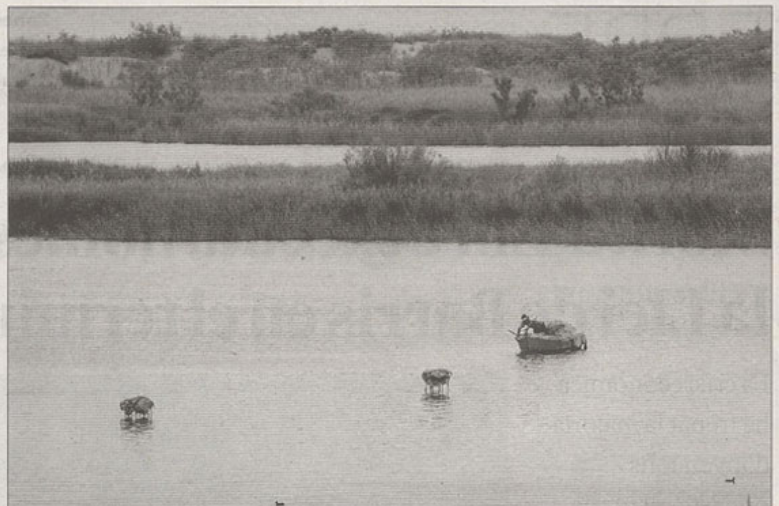
experimentals en antigues finques agrícoles. «Aquest és el cas de Riet Vell, on en 72 parcel·les es va estudiar la formació de sòl amb diferents aportacions d'aigua externes i a partir dels resultats obtinguts s'han establert mesures per optimitzar la gestió de les zones humides», explica el coordinador del programa.

En aquest cas, també s'ha constatat un creixement significatiu vertical del sòl, a causa, en gran part, de la contribució de la matèria orgànica generada per la vegetació. Aquests resultats mostren la importància de restaurar zones humides a les àrees més vulnerables (sota el nivell del mar), tal com s'està duent a terme en els projectes de restauració del Pla integral de protecció del delta de l'Ebre (Pipde), que impliquen la construcció de filtres verds per millorar la qualitat de l'aigua que va a les badies del delta de l'Ebre.

Així doncs, i després de presentar les primeres conclusions preliminars al Congrés Anual de la Society of Wetland Scientists, celebrat a Praga del 3 al 8 de juliol, el responsable del Programa d'Ecosistemes Aquàtics de l'IRTA afirma que «l'aportació externa de sediments procedents dels embassaments esdevindran en un futur el factor per reduir el risc d'inundació de les zones humides del delta de l'Ebre».

■ ■ ■

sforinos@diaridetarragona.com

■ Els aiguamolls del Garxal registren un creixement del sòl suficient per fer front al risc d'inundació. FOTO: J.R.

CARLES IBÁÑEZ, COORDINADOR DEL PROGRAMA D'ECOSISTEMES AQUÀTICS DE L'IRTA

'La qualitat de l'aigua és important'

Com sorgeix la iniciativa de crear el projecte 'Desenvolupament de tècniques per compensar la subsidència i pujada del nivell del mar a les costes i als aiguamolls del delta de l'Ebre'?

La proposta, finançada pel Ministeri de Medi Ambient, va ser presentada conjuntament fa tres anys per l'IRTA i la consultora ambiental URS. La voluntat principal era investigar determinats problemes mediambientals com són l'erosió costanera i els efectes del canvi climàtic al delta de l'Ebre.

Quina importància tenen aquestes zones humides del Delta?

Esdevenen una zona de protecció de la costa de manera que els efectes del desenvolupament d'activitats humanes no siguin tan perjudicials.

Quins factors intensifiquen el risc d'inundació?

■ Carles Ibáñez, responsable del projecte. FOTO: JOAN REVILLAS

Els terrenys que es troben per sota del nivell del mar, així com aquells que estan aïllats i els que tenen un nivell de salinitat més elevat són susceptibles de patir un major risc d'inundació actualment i, per tant, són més vulnerables a aquesta situació i s'han d'estudiar amb més èmfasi.

En xifres, quins beneficis té per a les zones humides estar a prop d'ambients fluvials i marins?

Amb l'estudi realitzat hem pogut comprovar que determinats aiguamolls que estan en contacte amb les masses d'aigua del delta de l'Ebre poden rebre sediments i es poden restaurar. Hem comptabilitzat que la taxa d'elevació del sòl pot arribar a un centímetre l'any.

Després d'aquesta investigació, quin és el futur d'aquestes zones?

És necessari aplicar els resultats del projecte per restaurar aquestes zones, a més de fer un seguiment exhaustiu de la creació de sòl. En aquest sentit, és imprescindible continuar experimentant amb altres factors com la qualitat de l'aigua, fet que evidencia l'assimilació dels nutrients que passen per aquesta zona.